

ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA POZIOM PODSTAWOWY

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- klucz odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych),
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w modelu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu jest mowa w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie		Odpowiedzi	Schemat punktowania	
numer zadania	części zadania		punkty za poszczególne części zadania	punkty za całe zadanie
1.		Dzieło sztuki A – 4	1	3
		Dzieło sztuki B – 2	1	
		Dzieło sztuki C – 3	1	
2.	A.	falanga	1	2
	B.	hoplita	1	
3.	1.	Solon	1	2
	2.	Perykles	1	
4.	A.	Hannibal	1	2
	B.	Wojny punickie [wojny z Kartaginą, II wojna punicka]	1	
5.		Wprowadzenie republiki – A	1	2
		Złupienie Rzymu przez Wandalów – B	1	
6.	A.	Dzieło kultury rzymskiej	1	3
	B.	Dzieło kultury egipskiej	1	
	C.	Dzieło kultury greckiej	1	
7.	A.	Hagia Sophia [Aja Sofia, kościół Mądrości Bożej, kościół św. Zofii, kościół św. Mądrości]	1	3
	B.	cesarstwo wschodniorzymskie [cesarstwo bizantyjskie, Bizancjum]	1	

	C.	Obecność minaretów świadczy, o tym że po zdobyciu Konstantynopola przez Turków świątynia ta została przebudowana na meczet.	1	
8.	1.	Bolesław Śmiały [Szczerzy]	1	2
	2.	Bolesław Krzywousty	1	
9.	A.	Bolesław Chrobry	1	2
	B.	1018	1	
10.	A.	XI wiek	1	3
	B.	punkty: 8 i 12	2 po 1 pkt za wskazanie każdego punktu	
11.	A.	Władysław Jagiełło	1	3
	B.	Zdający powinien wyjaśnić, że na decyzji o odnowieniu Akademii Krakowskiej zaważyła potrzeba wykształcenia osób służących umocnieniu państwa i chęć podniesienia jego międzynarodowej rangi oraz potrzeba szerzenia chrześcijaństwa na Litwie. <u>Przykładowe sformułowania:</u> Król podjął decyzję o odnowieniu uczelni krakowskiej, ponieważ: <ul style="list-style-type: none"> • zależało mu na podniesieniu prestiżu międzynarodowego państwa • chciał dorównać innym państwom • państwo potrzebowało wykształconych osób (urzędników) niezbędnych do jego funkcjonowania 	2 1 pkt za każdą przyczynę	
12.	A.	Taniec śmierci, motyw śmierci, dance macabre	1	2
	B.	Zdający powinien wskazać, że celem tego rodzaju przedstawień miało być przypominanie o śmierci, wobec której, każdy człowiek jest równy, niezależnie od pozycji zajmowanej za życia. (przypominanie średniowiecznego hasła <i>memento mori</i>)	1	
13.	A.	Ludwik Węgierski [Ludwik Andegaweński]	1	2
	B.	przywilej koszycki	1	
14.	A.	patrycjat		1
	B.	pospólstwo		
	C.	plebs		
15.		cech		1
16.	A.	zasadźca dopuszcza się odpowiedź: sołtys	1	4
	B.	wolnizna	1	

	C.	<ul style="list-style-type: none"> • renta naturalna • renta pieniężna (czynsz) 	2 1 pkt za każdą formę	
17.	A.	Cesarz rzymski – Maksymilian (I) Król Czech i Węgier – Władysław (II Jagiellończyk) Król Polski i wielki książę litewski– Zygmunt (Zygmunt I Stary)	3 1 pkt za każdą postać	5
	B.	Habsburgowie i Jagiellonowie	2 1 pkt za każdą dynastię	
18.	A.	[Marcin] Luter	1	3
	B.	Zdający może podać, np. <ul style="list-style-type: none"> • przetłumaczenie Biblii na język niemiecki • pobyt na zamku Wartburg • spalenie bulli papieskiej • wyklęcie przez papieża 	2 1 pkt za każdą informację	
19.	A.	Przykładowy wniosek: <ul style="list-style-type: none"> • We wskazanym okresie rośnie liczba przetłumaczonych książek o tematyce świeckiej. • W podanych latach rośnie dysproporcja w przekładzie na jęz. francuski książek o tematyce świeckiej i religijnej. • Wzrosło zainteresowanie literaturą francuską. 	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • wpływ przesłanek oświecenia • laicyzacja zainteresowań • wzrost zapotrzebowania na literaturę o innej tematyce niż religijna 	1	
20.	A.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • pierwsze zastosowanie <i>liberum veto</i> • zerwanie sejmu przez posła Sycińskiego 	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • spadek efektywności prac sejmowych • osłabienie i nieskuteczność sejmu • kryzys sejmu – brak uchwał sejmowych sprzyjał wzrostowi roli sejmików (decyzje podejmowano na szczeblu lokalnym) • nowy sposób zrywania sejmów (możliwość zrywania sejmu przez 1 posła) • wydarzenie stało się precedensem, który zapoczątkował proces osłabienia efektywności prac sejmu 	1	
21.	A.	Sejm Wielki [Sejm Czteroletni]	1	2

	B.	<p>Uczeń powinien zauważyć, że król Prus dążył do osłabienia Rzeczypospolitej [do blokowania reform].</p> <p>Przykładowa odpowiedź: Król Prus wydał polecenie, żeby nie dopuścić do powiększenia armii polskiej oraz dopilnować, aby sejm nie był skonfederowany.</p>	1	
22.		<p>Michał Bobrzyński ocenia Augusta II Sasa negatywnie, a Józef A. Gierowski powstrzymuje się od oceny (dopuszcza się odpowiedź: pozytywnie).</p> <p><u>Różnica:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdaniem Bobrzyńskiego August II był hulaką i rozpustnikiem, który nie dbał o dobro Polski, nie budził szacunku szlachty, a zdaniem Gierowskiego król miał wśród poddanych uznanie i podziw. • Zdaniem Bobrzyńskiego wojsko saskie było wykorzystywane przez władcę do grabieży i wzmocnienia władzy, zdaniem Gierowskiego August II nie mógł używać wojska do realizacji planów wzmocnienia władzy. 	1 pkt za każdą różnicę	2
23.	A.	Komisja Edukacji Narodowej [Komisja nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mająca]	1	3
	B.	Celem powołania Komisji Edukacji Narodowej było stworzenie systemu kształcenia dla młodzieży szlacheckiej.	1	
	C.	<p>Zdający powinien wyjaśnić, że fundusze potrzebne na realizację zadań Komisji Edukacji Narodowej pochodziły z majątku skasowanego zakonu jezuitów.</p> <p><u>Przykładowe sformułowanie</u> Komisja Edukacji Narodowej przejęła dawne majątki zakonu jezuitów, który został zlikwidowany przez papieża.</p>	1	
24.		Traktat w Tylży – A	1	2
		Powstanie Trójprzymierza – B	1	

25.	A.	Decyzja: <u>Przykładowe sformułowania:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Decyzja o detronizacji cara jako króla polskiego, • Decyzja o usunięciu z polskiego tronu Mikołaja I. Uzasadnienie detronizacji cara: Naród polski jest niepodległy i ma prawo sam wybrać takiego króla, którego uzna za godnego i który będzie szanował swobody obywatelskie.	Zdający otrzymuje 1 pkt za poprawnie podaną decyzję i 1 pkt za uzasadnienie	4
	B.	Aleksander I (Pawłowicz z dynastii Romanowów), Mikołaj I Romanow	2 1 pkt za każdą postać	
26.	2.	prawda	1	2
	4.	prawda	1	
27.	1.	Ksawery Drucki-Lubecki	1	3
	2.	Hipolit Cegielski	1	
	3.	Ignacy Łukasiewicz	1	
28.	A.	Tekst 1. – Czerwoni Tekst 2. – Biali	2 1 pkt za każde ugrupowanie	3
	B.	Zdający powinien w odpowiedzi uwzględnić informację, że Czerwoni chcieli, aby „wszystkie stany”, czyli również chłopci, wzięły udział w powstaniu. Natomiast Biali obawiali się, że w razie powstania zaborcy podburzą chłopów przeciwko szlachcie. <u>Przykładowe sformułowanie:</u> Biali, przeciwni walce, obawiali się, że chłopci wystąpią przeciwko powstaniu i szlachcie. Czerwoni liczyli na udział w powstaniu całego społeczeństwa.	1	
29.	A.	1916 r.	1	4
		Akt 5 listopada	1	

	B.	<p>Zdający powinien zwrócić uwagę na symbolikę postaci: postać kobiety, w koronie na głowie, zakneblowanej i w kajdanach to Polska, mężczyźni w mundurach to dwa państwa Niemcy i Austro-Węgry, które sprawują kontrolę nad Polską.</p> <p><u>Przykładowe odpowiedzi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Autor rysunku sugeruje, że proklamowane Królestwo Polskie nie będzie państwem suwerennym, lecz pozostającym pod kuratelą dwóch mocarstw: Niemiec i Austro-Węgiei. Kobieta symbolizuje odrodzoną Polskę. Kajdany na rękach kobiety i zawiązane usta symbolizują brak wolności. • Rysunek ukazuje, że powołane przez cesarzy Niemiec i Austro-Węgiei Królestwo Polskie nie będzie samodzielne, ale uzależnione od państw zaborczych. Świadczą o tym kajdany na rękach kobiety symbolizującej Królestwo Polskie oraz jej zakneblowane usta. Jest pod strażą żołnierzy cesarskich. 	2 Zdający otrzymuje 1 pkt za wyjaśnienie przesłania oraz 1 pkt za interpretację 2 elementów graficznych	
30.	A.	zabór austriacki (Galicja)	1	2
	B.	<p>Przykładowe argumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W tekście jest mowa o wyborach do sejmu i Rady Państwa, co świadczy, że jest to okres po wprowadzeniu autonomii w Galicji. • Tekst mówi o prowadzonej w Galicji kampanii wyborczej, a to świadczy, że jest to okres po przyznaniu autonomii. <p>Zdający może podać również odnieść się do działalności ugrupowania Stańczyków, pojęcia i postawy „trójlojalizmu”, czy systemu kurialnego, według którego przeprowadzano w Galicji wybory do Sejmu Krajowego i Rady Państwa.</p>	1	
31.	A.	Ameryka Północna, Australia i Oceania	1 za oba kontynenty	2
	B.	<p><u>Przykładowa odpowiedź:</u></p> <p>Główną przyczyną tego zjawiska była emigracja oraz w odniesieniu do Australii i Oceanii kolonizacja i polityka władz brytyjskich.</p>	1	
32.	A.	secesja	1	2
	B.	kubizm	1	

33.		Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • Działania zbrojne (Walki) na froncie wschodnim w latach 1914–1918. • Front wschodni w czasie I wojny światowej. 		1
34.	A.	[prezydent Stanisław] Wojciechowski	1	2
	B.	<ul style="list-style-type: none"> • zamach majowy • przewrót polityczny dokonany przez J. Piłsudskiego w wyniku zamachu stanu 	1	
35.		Konstytucja marcowa: 2, 3 Konstytucja kwietniowa: 1, 4	zdający otrzymuje po 1 pkt za wskazanie zapisów właściwych dla konstytucji	4
36.		Zdający powinien wskazać trzy wydarzenia spośród: <ul style="list-style-type: none"> • rewolucja 1905 roku (wydarzenia 1905 roku) • Bitwa Warszawska/Cud nad Wisłą • atak ZSRR na Polskę w 1939 roku • mord katyński 	1 pkt za każde wydarzenie	3
37.		2. prawda	1	2
		4. prawda	1	
38.		Obrona Westerplatte – A	1	2
		Bitwa o Monte Cassino – B	1	
39.	A.	Wzrost liczby ludności utrzymującej z pracy poza rolnictwem (spadek liczby ludności pracującej w rolnictwie).	1	2
	B.	<u>Przykładowe odpowiedzi</u> <ul style="list-style-type: none"> • uprzemysłowienie kraju • wzrost liczby miejsc pracy w przemyśle • migracje do miast 	1	
40.	A.	Kryzys kubański [kryzys karaibski, kubański kryzys nuklearny]	1	4
	B.	2. Nikita Chruszczow	1	
	C.	3. John F. Kennedy	1	
	D.	Zdający powinien wyjaśnić, że przyczyną konfliktu było rozmieszczenie na Kubie radzieckich rakiet. <u>Przykładowe sformułowanie:</u> Na Kubie rozmieszczono radzieckie rakiet, które bezpośrednio zagrażały terytorium USA.	1	